

Učinkovita zaštita bilja nakon cvatnje voćaka u svibnju

Автор(и): проф. д.с.н Иванка Лечева; проф. Мария Боровинова

Дата: 26.05.2019 Брой: 5/2019

Početkom svibnja razvoj poljoprivrednih usjeva odvijać će se uz ispodprosječne temperature i uz dobre rezerve vlage u tlu, kao rezultat iznadprosječnih oborina u travnju.

Česte oborine u svibnju stvorit će uvjete za povećanje infektivne pozadine brojnih gljivičnih bolesti: rđe (smeđa, žuta) i fuzarioze klasa u pšenici; plamenjače u povrtnim kulturama i vinovoj lozi; rane smeđe truleži i rupičavosti listova u koštičavom voću, pepelnice u jabučastom voću, itd. Tijekom mjeseca, povoljniji uvjeti za provođenje tretmana zaštite bilja pojavit će se sredinom prvog, u prvoj polovici drugog i u trećoj dekadi.

U svibnju se predviđa povećana vjerojatnost tuče. U slučaju djelomične štete od tuče, preporučljivo je tretirati zahvaćene usjeve pri prvoj prilici s fungicidima koji sadrže bakar za brže kalusiranje rana i smanjenje rizika od sekundarnih infekcija.

Za **učinkovitu zaštitu bilja** potrebno je:

- Prskanje provoditi prema upozorenjima Regionalnih uprava za sigurnost hrane i savjetima agronoma za zaštitu bilja.
- Primjenjivati samo pesticide ovlaštene za uporabu, a prskanje provoditi samo kada gustoća štetnika premaši prihvaćene pragove ekonomske štete, koji su sljedeći:

Jabučni savijač – 0.8 – 1% svježih ulaza;

Istočnjački voćni moljac – 1.5% oštećenih plodova;

Šljivini voćni moljac – 1 – 1.5% svježih ulaza;

Anarsia – 3% oštećenih izbojaka;

Trešnjina muha – 10 muha/zamka;

Lisne uši – 10 – 15% zaraženih izbojaka;

Šljivina štitasta uš – 5-7 jedinki po listu;

Minirači listova – 1-2 svježe mine po listu;

Voćne grinje – 3-4 jedinke po listu;

Kruškin mrij – 4-6% izbojaka s kolonijama;

Jagodični cvjetni i jagodični stabljичni rilić – 15% zaraženih biljaka.

U **jabuci** obično se provode 2 tretmana, usmjerena protiv pepelnice, pepelnice, jabučnog savijača, štitaste uši San Jose, minirača listova, grinja i lisnih uši. Za suzbijanje bolesti koristi se jedan od sljedećih **fungicida**: Strobi DF – 0.02%, Flint Max 75WG – 0.02%, Score 250 EC – 0.02%, Strobi DF/Discus DF/ – 0.02%, Chorus 50WG – 0.03% – preventivno i 0.05% – kurativno s 100 l/da otopine za prskanje, Shavit F 72WG – 0.2%, Difcor 250EC – 15 ml/da, Captan 80WG – 150-180 g/da, Manfil 75WG – 320 g/da, Merpan 80WG – 0.15%, Thiovit Jet 80WG – 600 g/da, Faban – 120 ml/da, Folpan 80WG – 0.15%, Fontelis SC – 75 ml/da, **ili mješavine fungicida** Strobi DF – 0.02% plus Delan 700WG – 0.035%, Delan 700WG – 0.035% plus Bayfidan 250 EC – 0.015%, Dithane M-45 – 0.2% plus Bayfidan 250 EC – 0.015%.

Sortama otpornim na pepelnicu – Prima, COOP-10, Frolina, Liberty, Jonafree, Jonathan, Pioneer, McFree, Pilot, Topaz, Novamak, Sava, Rubinola, itd., prska se samo protiv pepelnice i za njih se također može koristiti jedan od fungicida: Bayfidan 250 EC – 0.015%, Topsin M 70WG – 0.12%, Kumulus DF – 0.4% . Pri visokim temperaturama ne prskati sumpornim fungicidom, koji može uzrokovati opekline na nekim sortama.

Tijekom ovog razdoblja mora se provoditi zeleno rezidba kako bi se uklonili izbojci zaraženi pepelnicom.

Za suzbijanje jabučnog savijača, u otopinu fungicida dodaje se jedan od sljedećih **insekticida**: Affirm 095WG – 0.3%, Afikar 100EC – 30 ml/da, Vaztak New 100EC – 0.0125%, Decis 2.5EC – 0.03%, Deca EC – 0.03%, Dursban 4E – 0.2%, Rexid 015SC – 0.03%, Sumi Alpha 5EC, Sumicidin 5 EC, Oasis 5 EC – 0.02%, Karate Zeon 5CS – 0.02%, Karate Express WG – 60-100 g/da, Calypso 480SC – 0.02%, Coragen 20SC – 0.016%, Lambda 5EC – 15 ml/da, Meteor SC – 60 ml/100 l vode, Reldan 40EC – 0.12%, Proteus O-TEQ 0.05–0.06%, Runner 240 SC – 0.04%, Pirinex 48EC – 0.12%, Supersect Mega – 0.015%, Sineis 480SC – 20 – 37.5 ml/da, Sumi Alpha 5EC – 0.02%, Efcimetrin 10EC – 0.03%, Fury 10EC – 0.0125%, Cyclone 10EC – 30 ml/da, Cyperfor 100EC – 30 ml/da, Sherpa 100EC – 0.03%, **od kojih** Afikar 100EC – 30 ml/da, Vaztak New 100EC – 0.0125%, Deca 25EC – 0.03%, Dursban 4E – 0.2%, Karate Express WG – 60-100 g/da, Calypso 480SC – 0.02%, Nexid 015SC – 0.03%, Sumi Alpha 5EC – 0.02%, Supersect Mega – 0.015%, Cyclone 10EC – 30 ml/da, Efcimetrin 10EC – 0.03%, Cyperfor 100EC – 30 ml/da, Sherpa 100EC – 0.03% djelotvorni su i protiv prstenastog minirača listova, kao i protiv gusjenica koje jedu lišće i jabučnog cvjetnog rilića. Za suzbijanje štitaste uši San Jose registrirani su sljedeći insekticidi: Bi-58 – 0.2%, Dursban 4E – 0.15%, Deca EC – 50-70 ml/da, Meteor SC – 90 ml/100 l vode, Moligan – 30–50 ml/da i Pirinex 48EC – 0.15%.

Za suzbijanje jabučnog savijača mogu se također koristiti Dimilin 25WP – 0.04% i Madex TOP – 10 ml/da i Madex TWIN – 10 ml/da; primjenjuju se u vrijeme masovnog leta i točnije prije izlijevanja jaja.

Pri visokoj gustoći populacije crvene paukove grinje, prskati jednim od akaricida: Valmec EC – 60-96 ml/da, Vertimec 018 – 100 ml/da, Voliam Targo 063 – 0.075%, Envidor 240SC – 40 ml/da, Zoom 11SC – 25-50 ml/da, Ortus 5SC – 0.05%, Sanmite 20WP – 0.05%, Masai WP – 25 g/da, Naturalis OD – 100-150 ml/da.

U **kruški** se tijekom ovog razdoblja prskanja provode protiv pepelnice, pjegavosti listova (bijeले i smeđe), kruškina mrija, te jabučnog, kruškina i istočnjačkog voćnog moljca. Za suzbijanje bolesti koristi se jedan od sljedećih fungicida: Dithane DG – 200 g/da, Dithane M-45 – 200 g/da, Difcor 250EC – 15 ml/da, Luna Experience – 20-75 ml/da, Captan 80WG – 150-180 g/da, Manfil 75WG – 320 g/da, Scab 80WG – 188 g/da, Polyram DF – 200 g/da, Sancozeb 80WP – 200 g/da, Thiovit Jet 80WG – 600 g/da, Faban SC – 120 ml/da. Za suzbijanje kruškina mrija, u otopinu fungicida dodaje se jedan od sljedećih insekticida: Vaztak New 100 EC – 0.02%, Decis 2.5 EC – 0.03%, Decis 100EC – 12.25 ml/da, Karate Express WG – 60-100 g/da, Masai WP – 25 g/da, Meteor SC – 90 ml/100 l, Movento 100SC – 0.12 – 0.15%, Naturalis OD – 100-200 ml/da, Proteus O – T 0.05 – 0.06%, Sumi Alpha 5EC/Sumicidin 5EC – 0.02%, Sineis 480SC – 30-43.7 ml/da.

Za zaštitu plodova kruške od oštećenja od crva koristi se jedan od insekticida navedenih za suzbijanje kruškina mrija, osim Masai WP, Movento 100SC i Naturalis OD. **Dunja** se prska protiv smeđe truleži i voćnih moljaca. Za suzbijanje smeđe truleži, učinkoviti fungicidi su: Chorus 50WP – 0.03%, Luna Experience – 20-75 ml/da, Difcor 250EC – 20 ml/da, Topsin M 70WG – 0.12%, a za suzbijanje voćnih moljaca jedan od insekticida navedenih za suzbijanje jabučnog savijača.

U svibnju se u većini voćarskih regija (pod povoljnim uvjetima) masovno pojavljuju simptomi bakterijske plamenjače na jabučastom voću. Ona uzrokuje ozbiljnu štetu na kruški, dunji i jabuci. Kako bi se šteta ograničila, provodi se rezidba za uklanjanje zaraženih grana i izbojaka (rez 30-40 centimetara ispod mjesta infekcije), nakon čega se rane premažu uljnom bojom u koju se dodaju proizvodi koji sadrže bakar kao što su Bordeaux Mix 20WP, Bordeauxska juha, Funguran OH 50WP, Champion WP. Alati za rezidbu se dezinficiraju nakon svakog reza denaturiranim alkoholom ili izbjeljivačem razrijeđenim s vodom u omjeru 1:10. Osim rezidbe, za zaštitu stabala od infekcije provodi se prskanje s: Bordeauxskom juhom – 1%, Funguran OH 50WP – 0.15%, Champion WP – 0.15%. Pod povoljnim uvjetima za razvoj bolesti